

Longu í danska Børsen fyri 15 árum síðani:

Føroyar liggja mitt í einum stórum oljudíki

-Men við núverandi tøkni- og frøðini ber ikki til at fáa hendur á oljuni

JAN MULLER

Um somu tíð sum lítið og einki av týðandi upplýsingum lekur út um føroysku undirgrundina annað enn generellar vendingar um, at møguleikarnir eru góðir, jarðfrøðin er tann rætta og stóri áhugin bendir á, at okkurt er har - tó við undantaki av tilmælunum frá teimum 23 oljufeløgum - so ber eisini til at leita aftur í tíðina og fáa kanska uppáttur greiðar ábendingar um olju og gass um okkara leiðir.

Líta vit aftur í føroysku „oljusøguna“ so siggja vit, at tað longu í 1969 sækir amerikanska felagið Oceanic Exploration um loyvi at gera seismiskar kanningar við Føroyar. Komandi árin fær landsstýrið meira enn 10 aðrar umsóknir um seismiskar kanningar. Seinast í 70-unum ger felagið Western seismiskar kanningar á føroyskum øki.

Tað er tó ikki fyrr enn fyrst í 80-unum, at tær týðuligastu ábendingarnar koma fram. Okkara kendasti og mest royndi jarðfrøðingur Jóannes Rasmussen, sum altíð var varin við at úttala seg vóru ikki haldgóð prógv, segði í samrøðu við *Sosíalífrin* í 1981, at møguleikar eru fyri at finna olju, men við tíðar tøkni- og frøðini ber ikki til at fáa hana upp.

Hetta sama árið hevur kenda tíðarritið *The Economist* drúgva grein um tær komandi oljuøkini í Europa, og á korti verður víst á økini út fyri Miðnøregi, alt økið millum Føroyar og Hetland, økið við Rockall og síðani økið vestan fyri Írland. Hetta er júst tað økið - Atlantsmótið - sum fleiri av heimsins størstu oljufeløgum nú seta sýtt álit á.

Oljudíki

Sama árið - t.v.s. í 1981 - er áhugaverd grein í danska blaðnum *Børsen* við einum heldur forvitnisligum korti. Greinin ber heitið „Føroyar liggja mitt í einum stórum oljudíki“.

Í greinini stendur, at orsök er til at halda, at Føroyar liggja í einum „gigantisk oliepel“, sum blaðið málber seg. Men tað er eisini orsök hjá føroyingum til at taka róligt. Tað er nevniliga bú-

skaparlaga og tøkniliga ómøguligt at koma fram at olju.

Viðari skrivur blaðið, at tað longu fyri 10 árum síðani (1971) varð nógv tosað um olju við Føroyar, og fleiri seismiskar kanningar, sum eru gjørdar hesa seinastu tíðina, benda á, at oljan liggur í einum bassengi - lagd - sum røkkur frá vesturstrond Írlands og síðani í ein landnyrding, soleiðis at bæði Hetland og Føroyar eru mitt í hesi lagdini, sum eisini gongur longur norður og heilt inn at norsku strondini, eitt sindur norðan fyri tað víðagitta 62. breiddarstigið, har norð-

menn rokna við at finna nógv størri goymslur av olju, enn tær sum funnar eru sunnan fyri.

Størsta forðingin skrivur blaðið, fyri at koma fram at oljugoymslunum við Føroyar er stóra hellingin út av landgrunninum. Meðan

Kort í *The Economist* í 1981, sum vísir komandi oljuøki í Europa. Vit siggja aftur her Atlantsmóti við m.a. Føroyum

borað og framleitt verður á 200 metrar djúpi í Norðsjónum, so verður neyðugt

Oljubassengið - lagdin - á kortinum í *Børsen* - røkkur heilt frá miðnøregi og vestur um Írland og fellur sum so saman við teoriunum, sum fleiri av oljufeløgnum arbeida við í dag, sum m.a. ganga undir heitinum „Western Slope“ - vestara landgrunnshellingin. Tað verður annars nógv tosað um at finna ein risastóran elefant á hesum øki (t.v.s. eina ógvuliga stóra oljukeldu). Um tað er tilætlað ella ikki, so skal tó ikki nógv hugflog til at siggja eitt elefanhøvd og snábul á kortinum. Hvør veit!

at arbeida á 1000 metrum við Føroyar, og slík tøkni- og frøði finst enn bert á tekniborðinum.

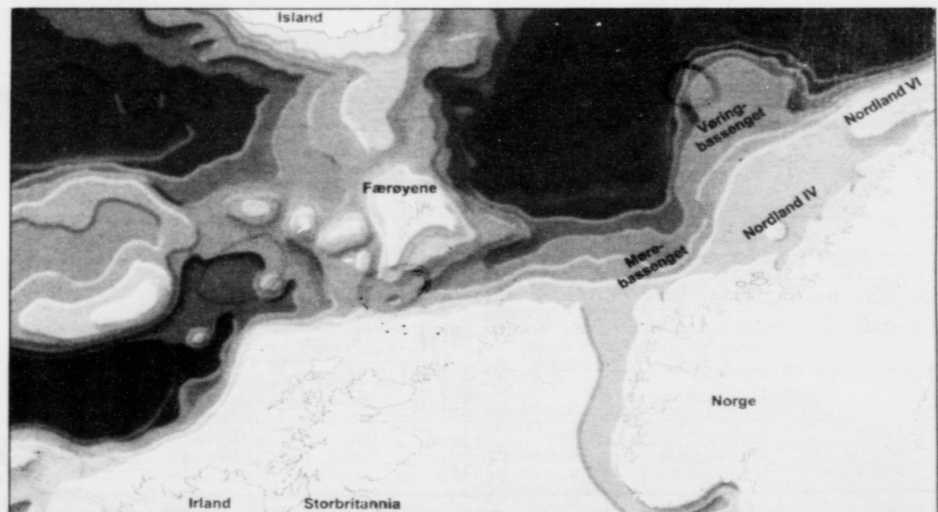
Stóra amerikanska oljufelagið Exxon (Esso) arbeidir við ætlanum at byggja eitt boritorn, sum er 1000 metrar og sum skal standa á havbotninum.

Neyðugt við nýggjum tøkni

Fleiri og fleiri jarðfrøðingar eru meira og meira samdir um, skrivur *Børsen* viðari, at tað helst eru stórar nøgdir av olju við Føroyar. Samtíðis eru teknikararnir eisini samdir um, at neyðugt er við heilt nýggjari tøkni- og frøði, og ikki minst nógv størri lønsemi, fyrr enn tað kann koma upp á tal at taka oljuna upp.

Í sama blað verður annars skrivað um føroysku ynskini at fáa undirgrundina á føroyskar hendur, soleiðis at inntøkurnar frá eini møgulegari framtíðar oljuvinnu, koma tí føroyska samfelagnum til góðar.

Blaðmaðurin, sum skrivað hevur greinina, eitur Stener Aarsdal. Greinin stóð í *Børsen* 27. august 1981.

Kort, sum Statoil hevur latið gera, vísir tær økini á Atlantsmótinum, har roknað verður við at finna olju. Sum so eru tær væl í trád við tækningina í *Børsen* fyri 15 árum síðani.